

פמ:

האשה פרק שמיני פסחים

עין משפט
נר מצוה

דעות שאני. אע"ג דלא אכלי כוליה אלף כחד תימנה לר"י מה זכין לשני הכי לימא ליה דשאני הכא דלא שייך למימר הא קבילתון ולא דמי כלל לר"י של א' מהן יפות וי"ל דליטעריך לשני הכי דלא נידוק ואיפסא דוקא ממנה קבילתון ויהא ידיו יפות דמני למימר קבילתון אין רשאין ליתן חלקו ומעיקרא דהוא צני למיפשט דהוי כדיו של א' מהן יפות ה"מ למפריך אדרבה איפסא מסתברא לך משני דלא מני למיפשט מר"י בני חבורה רשאין לחלק או לא. וא"ת אמאי לא פשיט ממתני' דדוקא אם המנה האחרים עמו רשאין ליתן חלקו וי"ל דאיכא למדמי דכלא ממנה נמי רשאין ליתקן והא דנקט ממנה משום דכל ענין מיירי אפי' התנו שלא ליתקן ואם ממנה רשאין ליתקן אכל נדימא לא מני למדמי דפשיטא דאם התנו שלא ליתקן אפי' א' מהם ידיו יפות אין רשאין ליתן חלקו דמסתמא על דעת כן התנו דאם אין אחד מהן ידיו יפות אין דרך ליתקן כלל תנאי:

מוסף רש"י

השמש שאכל כויה בשב. שהיה לולא וסמ והכנס סתם לחן פ"ו יחול קינן פסח הלכה י' מומלא כריסו מונט. דאם יעמוד משם שוב לא יאכל וכו'.

מעות כל שהן יפלו לנדרבה. ק"ק לר"י דרישא מיירי כשהקדיש מעות לשם פסח כדמוכח כסמון וסיפא מיירי כמעט חולין דאי הקדישו לשלמים אף יפלו מעות שלמים לנדרבה ליבור ויקריבו מהן עולות לקין המזבח:

ומאחר דא עשה ולא כ"הם אמאי יפלו לנדרבה. פירוש אי אמרת בשלמא דעשייתו מועלת אחי שפיר דקנסין ליה שלא יגיבול לשמות כן פסח אחרת אכל כיון דלא עשה ולא כלום אמאי קנסין ליה כיון ששין ממש בעשייתו ומשני דמ"מ קנסין ליה:

וזה הפירוש מעות דפסחו כו'. דאי כמעט חולין מאי קמ"ל פשיטא שהן חולין דלית לן למיקנסיה כמו כפיסה כיון דשרי למנות אחרים על פסחו וא"ת אפילו אי הו מעות חולין מעיקרא מכל מקום אף יכול למנות אחרים אחר שהקדישו כיון דסגרי דאפילו צמעות לא משיר וכו"ש כפסח דלא משיר מדקשא ליה אין הקדש חל על הקדש וי"ל דאע"ג דלא משיר ביה מידי על דעת כן מקדישו שיאלו כל אשר ימנה עליו דקרא כמי (שמות יב) ולקח הוא ושכנו וכמי ביה (שם) חסוקו משמע דכלל ענין אפילו הקדישו כבר משום דעת האדם כן:

פלג ליה אול עריב בהדי רבינא רבינא תמניא אמר מאה פפי ולא חדא רבינא ת"ד ההמנה אחר' עמו על פסחו ועל חגיגתו מעות שבידו חולין והמוכר עולתו ושלמיו לא עשה ולא כלום ומעות כל שהן יפלו לנדרבה וכי מאחר דלא עשה ולא כלום מעות אמאי יפלו לנדרבה אמר רבא קנסא ומאי כל שהן אע"ג דלא הוו שווא אלא ארבעה ויהבו ליה חמשה אפילו כההיא יתירא נמי קנסוהו רבנן אמר עולא ואיתימא ר' אושעיא יאפשר ידעי חברין בבליאי טעמא דהאי מלתא זה הפירוש מלה לפסחו וזה הפירוש מעות לפסחו היאך הקדש חל על הקדש דקתני מעות שבידו חולין אמר

ליקנסיה: אפשר ידעין כו'. והולאי שיהו יודעין טעם זה ויודעו: שיאך. מעות הקדש חל על טלה הקדש אחר ללמא הקדש של מעות לחולין מי הוליאן למעות (של חולין) אילו היה נתון בזהמת חולין היתה נתפסת כקדושת המעות והן יאלו לחולין אכל עכשיו מה נתפס תחתיהם שיאלו הם לחולין והא ליכא למימר צמעות שלא הוקדשו עסקין דאם כן מאי למימרא:

מתני' ההמנה אחרים עמו על פסחו. א' מצני חבורה שהמנה אחרים עמו על חלקו כלל דעת חבורה: רשאין לומר לו טול חלקך ולא אוכלו אתה וחבורתך את חלקך דלית ליה להאי מנה פסח נאכל ככ' חבורות: ג' ידיו יפות. לימא מעליא ממנה לאכול הרבה: קבילתון. קבלתו עליכם לאכול בכל כמי דנמיס הללו: לפקויה וביאה. שלא יחא נומר ושערותי למאכל שאר בני אדם: לאו משום דהוה ליה כו'. שיהו עמו אוכלין: דעום שאני. אין בני חבורה מרזיין להיות כל אלו הדעות בחבורתם שמה יעכבו: עליהם הסעודה ולא משום אכילה ימירתא אלא אפילו לא אכלי כולהו אלף כחד גברא מזו מעכבי עליה: ממלא כריסו ממנו. כדאמר' ככלד לולין (לעיל דף פ"ו). שאין האוכל אכל בשמי מקומות: לא רצו לא. אלמא משום טירחא הדרי ביה הכא נמי משום ספקא הדרי ביה: לאטרימין לידך לא קבלינך. אכל ידיו יפות מדלא נדקו אחריו ש"מ בכל מאכלו קיבלו עליהן: סינולא. מערבות סעודה של כל ימות השנה: מאי ולא עוד. מאי אולמיה הא מהא: לפקויה וביאה. כמדת שאם אחד: דללווא. ואיכא למימר משום צומא קבליה עליה בכל מאכלו: רשאין ליתקן. לחלק פסח ביניהן לכל א' חלק המגיעו: או אין רשאין לחלק. אלא אוכלין כאחד ונתנין המנות לפניהם כשאר סעודות: ש"מ. אין רשאין ליתקן: כל בני סינולא. ההמנה אחרים והשמש: אישיניה בני חבורה. מרישה דקתני טול חלקך ושני ליה כההיא משום דלקויה וביאה קבליה וכמדת אש אחד אכל אנת צומא קבילת עלך וימא עלך צומי לקבלי עלך בכל סעודתי: ועל חגיגתו. חגיגת י"ד שאף היא צאה לכל המניין: מעות שבידו. שלקה מן המניין הללו: חולין. כדמפרש טעמא לקמיה שאף על פי שהמנה כבר הקדיש מעותיו לך והמנה כבר הקדיש פסחו ממחלין המעות על הפסח וטעמא מפרש: פסוק עולמו. להחכרנה אחר לא עשה כלום ואין חלקה קרינה אלא לשם נעלים הראשונים: ומעות כל שהן. כל מה שקיבל מן העולה והשלמים ואפילו יותר על כדי דמיהן יפלו המעות לנדרבה ליבור לשפוט שהיו במקדש שהיו מקריבין מהן עולות לקין המזבח. ולקמיה פריך ממחר דלא עשה ולא כלום אמאי יפלו דמיהן לנדרבה: אמר רבא קנסא. קנסו רבנן לקונה דלא ליקני וימנא אחריתי עולה ושלמים דאחר ואיהו הוא דאפסד אנפשיה דלא הוה ליה למיקני כפרת אחרים וכי האי גוונא נמי אמרי אישני לאו עכברא נגז אלף מורא גנבי כלומר המוכר לא פשע אלא הקונה הלך מעותיו נדבה: אף על גב דשויה ארבעה ויפלו ליה כו'. לא אמר אישכמה דמתנה בעלמא הוא דיהב ליה ולא על טלה הקדש אחר ללמא הקדש

המנה אחרים עמו על פסחו. א' מצני חבורה שהמנה אחרים עמו על חלקו כלל דעת חבורה: רשאין לומר לו טול חלקך ולא אוכלו אתה וחבורתך את חלקך דלית ליה להאי מנה פסח נאכל ככ' חבורות: ג' ידיו יפות. לימא מעליא ממנה לאכול הרבה: קבילתון. קבלתו עליכם לאכול בכל כמי דנמיס הללו: לפקויה וביאה. שלא יחא נומר ושערותי למאכל שאר בני אדם: לאו משום דהוה ליה כו'. שיהו עמו אוכלין: דעום שאני. אין בני חבורה מרזיין להיות כל אלו הדעות בחבורתם שמה יעכבו: עליהם הסעודה ולא משום אכילה ימירתא אלא אפילו לא אכלי כולהו אלף כחד גברא מזו מעכבי עליה: ממלא כריסו ממנו. כדאמר' ככלד לולין (לעיל דף פ"ו). שאין האוכל אכל בשמי מקומות: לא רצו לא. אלמא משום טירחא הדרי ביה הכא נמי משום ספקא הדרי ביה: לאטרימין לידך לא קבלינך. אכל ידיו יפות מדלא נדקו אחריו ש"מ בכל מאכלו קיבלו עליהן: סינולא. מערבות סעודה של כל ימות השנה: מאי ולא עוד. מאי אולמיה הא מהא: לפקויה וביאה. כמדת שאם אחד: דללווא. ואיכא למימר משום צומא קבליה עליה בכל מאכלו: רשאין ליתקן. לחלק פסח ביניהן לכל א' חלק המגיעו: או אין רשאין לחלק. אלא אוכלין כאחד ונתנין המנות לפניהם כשאר סעודות: ש"מ. אין רשאין ליתקן: כל בני סינולא. ההמנה אחרים והשמש: אישיניה בני חבורה. מרישה דקתני טול חלקך ושני ליה כההיא משום דלקויה וביאה קבליה וכמדת אש אחד אכל אנת צומא קבילת עלך וימא עלך צומי לקבלי עלך בכל סעודתי: ועל חגיגתו. חגיגת י"ד שאף היא צאה לכל המניין: מעות שבידו. שלקה מן המניין הללו: חולין. כדמפרש טעמא לקמיה שאף על פי שהמנה כבר הקדיש מעותיו לך והמנה כבר הקדיש פסחו ממחלין המעות על הפסח וטעמא מפרש: פסוק עולמו. להחכרנה אחר לא עשה כלום ואין חלקה קרינה אלא לשם נעלים הראשונים: ומעות כל שהן. כל מה שקיבל מן העולה והשלמים ואפילו יותר על כדי דמיהן יפלו המעות לנדרבה ליבור לשפוט שהיו במקדש שהיו מקריבין מהן עולות לקין המזבח. ולקמיה פריך ממחר דלא עשה ולא כלום אמאי יפלו דמיהן לנדרבה: אמר רבא קנסא. קנסו רבנן לקונה דלא ליקני וימנא אחריתי עולה ושלמים דאחר ואיהו הוא דאפסד אנפשיה דלא הוה ליה למיקני כפרת אחרים וכי האי גוונא נמי אמרי אישני לאו עכברא נגז אלף מורא גנבי כלומר המוכר לא פשע אלא הקונה הלך מעותיו נדבה: אף על גב דשויה ארבעה ויפלו ליה כו'. לא אמר אישכמה דמתנה בעלמא הוא דיהב ליה ולא על טלה הקדש אחר ללמא הקדש של מעות לחולין מי הוליאן למעות (של חולין) אילו היה נתון בזהמת חולין היתה נתפסת כקדושת המעות והן יאלו לחולין אכל עכשיו מה נתפס תחתיהם שיאלו הם לחולין והא ליכא למימר צמעות שלא הוקדשו עסקין דאם כן מאי למימרא:

מסורת הש"ס

(6) לטול פו. (ב) וחספא פ"ו ה"ו. (ג) וחספא פ"ו ה"ו. (ד) וחספא פ"ו ה"ו. (ה) וחספא פ"ו ה"ו. (ו) וחספא פ"ו ה"ו. (ז) וחספא פ"ו ה"ו. (ח) וחספא פ"ו ה"ו. (ט) וחספא פ"ו ה"ו. (י) וחספא פ"ו ה"ו. (יא) וחספא פ"ו ה"ו. (יב) וחספא פ"ו ה"ו. (יג) וחספא פ"ו ה"ו. (יד) וחספא פ"ו ה"ו. (טו) וחספא פ"ו ה"ו. (טז) וחספא פ"ו ה"ו. (יז) וחספא פ"ו ה"ו. (יח) וחספא פ"ו ה"ו. (יט) וחספא פ"ו ה"ו. (כ) וחספא פ"ו ה"ו. (כא) וחספא פ"ו ה"ו. (כב) וחספא פ"ו ה"ו. (כג) וחספא פ"ו ה"ו. (כד) וחספא פ"ו ה"ו. (כה) וחספא פ"ו ה"ו. (כו) וחספא פ"ו ה"ו. (כז) וחספא פ"ו ה"ו. (כח) וחספא פ"ו ה"ו. (כט) וחספא פ"ו ה"ו. (ל) וחספא פ"ו ה"ו.

רבינו הגאול

מתני' ההמנה אחרים עמו על חלקו רשאין ליתן להם את חלקך ולא אוכלו אתה וחבורתך את חלקך דלית ליה להאי מנה פסח נאכל ככ' חבורות: ג' ידיו יפות. לימא מעליא ממנה לאכול הרבה: קבילתון. קבלתו עליכם לאכול בכל כמי דנמיס הללו: לפקויה וביאה. שלא יחא נומר ושערותי למאכל שאר בני אדם: לאו משום דהוה ליה כו'. שיהו עמו אוכלין: דעום שאני. אין בני חבורה מרזיין להיות כל אלו הדעות בחבורתם שמה יעכבו: עליהם הסעודה ולא משום אכילה ימירתא אלא אפילו לא אכלי כולהו אלף כחד גברא מזו מעכבי עליה: ממלא כריסו ממנו. כדאמר' ככלד לולין (לעיל דף פ"ו). שאין האוכל אכל בשמי מקומות: לא רצו לא. אלמא משום טירחא הדרי ביה הכא נמי משום ספקא הדרי ביה: לאטרימין לידך לא קבלינך. אכל ידיו יפות מדלא נדקו אחריו ש"מ בכל מאכלו קיבלו עליהן: סינולא. מערבות סעודה של כל ימות השנה: מאי ולא עוד. מאי אולמיה הא מהא: לפקויה וביאה. כמדת שאם אחד: דללווא. ואיכא למימר משום צומא קבליה עליה בכל מאכלו: רשאין ליתקן. לחלק פסח ביניהן לכל א' חלק המגיעו: או אין רשאין לחלק. אלא אוכלין כאחד ונתנין המנות לפניהם כשאר סעודות: ש"מ. אין רשאין ליתקן: כל בני סינולא. ההמנה אחרים והשמש: אישיניה בני חבורה. מרישה דקתני טול חלקך ושני ליה כההיא משום דלקויה וביאה קבליה וכמדת אש אחד אכל אנת צומא קבילת עלך וימא עלך צומי לקבלי עלך בכל סעודתי: ועל חגיגתו. חגיגת י"ד שאף היא צאה לכל המניין: מעות שבידו. שלקה מן המניין הללו: חולין. כדמפרש טעמא לקמיה שאף על פי שהמנה כבר הקדיש מעותיו לך והמנה כבר הקדיש פסחו ממחלין המעות על הפסח וטעמא מפרש: פסוק עולמו. להחכרנה אחר לא עשה כלום ואין חלקה קרינה אלא לשם נעלים הראשונים: ומעות כל שהן. כל מה שקיבל מן העולה והשלמים ואפילו יותר על כדי דמיהן יפלו המעות לנדרבה ליבור לשפוט שהיו במקדש שהיו מקריבין מהן עולות לקין המזבח. ולקמיה פריך ממחר דלא עשה ולא כלום אמאי יפלו דמיהן לנדרבה: אמר רבא קנסא. קנסו רבנן לקונה דלא ליקני וימנא אחריתי עולה ושלמים דאחר ואיהו הוא דאפסד אנפשיה דלא הוה ליה למיקני כפרת אחרים וכי האי גוונא נמי אמרי אישני לאו עכברא נגז אלף מורא גנבי כלומר המוכר לא פשע אלא הקונה הלך מעותיו נדבה: אף על גב דשויה ארבעה ויפלו ליה כו'. לא אמר אישכמה דמתנה בעלמא הוא דיהב ליה ולא על טלה הקדש אחר ללמא הקדש של מעות לחולין מי הוליאן למעות (של חולין) אילו היה נתון בזהמת חולין היתה נתפסת כקדושת המעות והן יאלו לחולין אכל עכשיו מה נתפס תחתיהם שיאלו הם לחולין והא ליכא למימר צמעות שלא הוקדשו עסקין דאם כן מאי למימרא: